

NÁŠ ZPRAVODAJ

u příležitosti 63. Loutkářské Chrudimi | úterý 1. července 2014 | číslo 2.

PROČ ZROVNA CHRUDIM?

Na Loutkářské Chrudimi jsem byl poprvé někdy v roce 1961 či 1962 a od té doby se sem vracím pravidelně.

Proč? Cože mě to sem táhne?

Jednak proto, že bez Loutkářské Chrudimi by nezačalo léto, prázdniny...; a pro mě rok netrvá od 1. ledna do 31. prosince, ale od 1. září do 30. června – a mezitím jsou dva měsíce mimo čas a prostor, jež propukají před chrudimským divadlem.

Ale ještě víc proto, že tu cítím, že k něčemu patřím: že jsem tu mezi lidmi, kteří věří ve stejné věci a mají je rádi, lidmi, kteří věnují čas a síly něčemu, z čeho téměř jistě nezbohatnou, ale čím se snaží udržet nebo dokonce udělat svět takový, aby v něm stálo za to žít, svět, kde lhostejnost, nijakost a otrávenost není doma.

Loutkářská Chrudim je přehlídka, kde se scházejí lidé, jimž jde o věc, a kde bývá cítit otevřenost, ba vstřícnost a tolerance (ne ovšem nekonečně bezzubá vůči flinkovství a švindlům), opravdické zaujetí a společné hledání. Jedna z posledních přehlídek, kde ještě diskuse či hodnocení není jen příležitostí pro pět lektorů předvést se v samolibých samomluvách k sobě navzájem.

Má jakousi záhadnou přitažlivost, která jiným přehlídkám v téhle míře chybí: žádná nemá tu magickou atmosféru amalgámu rozhicovaného léta, vstřícných lidí, společného hledání v diskusích, práce, zábavy a vzájemné inspirace. Bývalo to kdysi na Kaplickém divadelním létě (dnešní Dětská scéna) – ale to už je dávno; v poněkud dravější podobě to bývalo na Šrámkově Písku – ale i to je pryč; dnes na obě přehlídky přijede jen ten, kdo tu nějak účinkuje, nebo je za to placen. Hronov je na to příliš velký a oficiózní, Mladá scéna příliš malá, Popelka s dvěma představeními za den příliš rozcouraná...; na Skupově Plzni či Mateřince si o inscenacích moc nepopovídáte: inscenátoři přijedou, zahrají, nakouknou a trádá domů, porota rozdává ceny, diskuse se nekonají...

Bylo by škoda, kdyby se z Loutkářské Chrudimi stal jeden z těch unifikovaných, nablýskaných, barevnými brožurami oplývající, ale vnitřně prázdných snobských festivalů, jichž je teď všude plno, kam se slízne a slítné smetánka těch nejatraktivnějších inscenací ber, kde ber, které přijedou, zahrají, odjedou, spánembohem – kde že jsme to byli? Jo, amatéři jacísi...

Luděk Richter

Kolik to stojí a kolik je připravených limonád

Rozhovor s ředitelem Chrudimské besedy Jiřím Kadeřávkem je **tradiční** součástí chrudimských zpravodajů, jak **tradiční** formu má tentokrát, posuďte sami...

Letošní Chrudim se nese v duchu setkávání se tradičního a netradičního loutkářství. Co pro Vás tyto dva pojmy představují?

Tohle je moje dvaadvacátá Loutkářská Chrudim, takže mám pocit, že jsem za tu dobu poznal oba ty směry, a nemůžu říct, že bych byl nějak vyhraněn tomu či onomu, myslím, že i **tradiční** pojetí má něco do sebe a když tam jenom tak neposkakují s loutkami a nechá se na to dívat, tak nemám nic proti.

Já původně myslel spíš, jakou formu si představíte pod těmi pojmy tradičního a netradičního loutkového divadla...

Tradiční jsou asi marionety s nitěmi a schovaní vodiči, u toho **netradičního**, tam ti panáci mohou být stejní, ale vodiči

už jsou třeba vidět anebo se hraje se všemi možnými předměty a tak.

Je letos něco, na co se obzvlášť těšíte?

Chtěl bych se jít podívat na DRÁK, na toho *Beránka*, dnešní (již *včerejší* – pozn. red.) Izraelce... Z těch amatérů jsem si ještě nevybral, ale když to vyjde, určitě bych taky rád něco viděl.

A stíháte navštěvovat festivalová představení?

Jo, za ty roky už jsou nějaké věci zautomatizované, takže na to mívám čas.

Nejsou letos žádné zvláštní organizační změny?

Letos poprvé za dlouhá léta, snad poprvé vůbec, se nedostávají postele. Je pravda, že v minulosti jsme používali ubytování i na strojárně, ale vzhledem k posunu doby, kdy přijíždějí loutkáři chtěli komfortnější ubytování a obraceli se na různé penziony, tak jsme strojárnu zrušili. Ale letos se ten deficit ubytování projevil, do budoucna o to internátní ubytování moc zájem není, takže se budeme muset zase vrátit k nějakým ubytováním v soukromí, protože olympijskou vesničku tu asi stavět nebudeme (smích) a hotel Bohemia asi nebude ani v příštím roce. Ale je to ukazatel, že zájem roste, i v seminářích je letos daleko víc lidí.

Spousta letošních účastníků si asi klade otázku, k čemu došlo v souvislosti s *Obludáriem*, které tady nakonec není, přičemž se na něj nepochybně mnoho lidí těšilo.

No... to se sešlo několik věcí najednou, já nevím, do jaké míry můžu... Podívejte se, já jsem měl s produkcí *Obludária* nějakou domluvu, nějak to dopadlo. Šlo o nějaké organizační věci, jak z naší strany, tak ze strany produkce, v jeden čas se tu přihodilo, že byla zcela ochromena naše organizace, a já se k tomu nechci vyjadřovat. Tedy, můžeme se o tom bavit, ale nemyslím si, že je to zrovna dobře, protože na tom papíře

je to pak lehce zneužitelné, lehce jinak pochopitelné... Je to velký problém a nemělo se to stát, ale život je život.

Rozhovory s Vámi jsou tradiční součástí Zpravodajů, otázky se stále vracejí podobné, ale nechtěl byste si Vy sám sobě položit nějakou otázku, na kterou se Vás ještě za všechny ty roky žádný redaktor nezeptal?

Jako něco jiného, než kolik to stojí a kolik je připravených limonád? (smích) Já jsem přesvědčený o tom, že Chrudimská beseda tu spíš připravuje podmínky pro to, aby tu ten festival mohl proběhnout, což v posledních několika letech funguje na osobní dohodě mezi besedou a NIPOSem, mezi mnou a Michalem Drtinou, a myslím, že Chrudim dokáže naplnit ty požadavky. O peníze jde samozřejmě až v první řadě, takže se vždy musí někde cuknout...

Hledání kompromisů...

Tak nějak. O čem je život? O kompromisech...

A máte nějaký sen, nějaký ideál, který byste si rád tady na Loutkářské Chrudimi někdy splnil?

Měl jsem před lety, abychom loutkářům, co přijedou zahrát do hlavního programu, mohli zaplatit pobyt v Chrudimi po celou dobu přehlídky, aby mohli nasávat atmosféru od začátku do konce. To si ale myslím, že při vývoji současné ekonomiky je opravdu jen sen. (smích) Co do náplně, tak jsem v minulosti občas vyrazil na nějaké přehlídky a ty zahraniční hosty jsem sem přivázel, toho si myslím, že se Michal dobře zhostil, tam necítím potřebu se mu do toho vměšovat, takže já bych zůstal u té organizační stránky, jak to teď je, ubytování, stravování a přípravy podmínek, aby tu pro loutkáře nebyl finanční blok, že nemůžou přijet.

ptal se pab

Následujte Kašpara!

A je to tady, za pár minut vypukne ZAHÁJENÍ FESTIVALU. Svítí sluníčko, za Pippichovým divadlem je pouť, balónky, voňavé dobroty, barevná cukrová vata. Znáte to. Rodiče a děti, mnohé ještě v kočárcích, a nálada je výborná. Hledám rybníček, kde to má vypuknout. Najdu ho – už to tady mají připraveno, s malovanými kulisami, kolem pobíhá herec ve vysokých rybářských botách. Kousek dál se připravuje pódium pro večerní koncert.

Ve chvíli Chá, kdy má vše vypuknout, vypukne liják! Inu, loutkářský pánbíček si z nás tak trochu dělá legraci. Moderátor však optimisticky prohlašuje, že jest to objednáno, neboť první pohádka se odehrává na vodě či ve vodě. A vody je, jak se zdá všude dost. A tak už stačí, aby krásná bubenice doprovázená nositelem „Kašpara“ zavířila paličkami a společné odpočítávání zahájí štrůdl. Opravdu, je to tak, že počasí se umoudřilo, a přestalo pršet a my můžeme sledovat pohádku na ostrově uprostřed rybníčku, kde se zlý drak znemožnil tím, že sežral kaši, po níž dostal škytavku, prdlavku, a nakonec škytafko prdlavku. Poté nás o kousek dál – „na prknech“ – jak to označila jedna telefonující maminka, začne odehrávat příběh beze slov, ale zato s množstvím kouře. Polští loutkáři hrají o sto šest (velké loutky jsou opravdu moc pěkné, zvláště drak!), a hele, jak se nám to vyvrátilo. Zpočátku vypadá princezna v jeho hrozném tlamě dosti nešťastně, ale vzápětí začne o draka pečovat, za což získá překvapivou odměnu... Hádejte! No ano, drak se v oblaku dýmu změnil v prince.

A tak na výzvu „Jděte za Kašparem!“ jdeme dál, neboť jak se zdá, před ďábelským kouřem se lze spasit jen úprkem... Postupujeme tedy nahoru k hradbám, ale ouha. Kdo dřív přijde, ten vidí Divadlo Polehňových, ostatní utrou nos. A tak raději spěchají dolů k divadlu, aby včas zabrali místo u dalších stejdiž... Čeká nás ještě kočovné divadélko z Nymburku se zprávou o tom, jak čerti hráli divadlo a nakonec Loutkový soubor Kulíšek. A je tu definitivní zahájení... Vzhledem k tomu, že se mezitím za divadlem naplno rozproudil koncert Jiřího Suchého a Jitky Molavcové, došlo k historické události. Žádné symbolické předávání klíčů od města Chrudimi loutkářům, jen moderátorský vstup organizátorů. Tatíček Drtina popřál nakráplým hlasem všem týden zdraví a dobré zábavy, chrudimští občané a loutkáři symbolicky splynuli a všichni se rozplynuli ve swingových melodiích Suchého orchestru... Nenásilný prolnutí tradice a současnosti.

ja

Oklamaný ženich aneb Poustevníkova lež

LD Spojáček Liberec

Crocsky na parodii nestačí

Jeden z někdejších pravidelných návštěvníků Loutkářských Chrudimí, výtvarník, loutkář a autor loutkových her Vojtěch Cinybulk napsal v roce 1959 *Tři maňáskové grotesky* zahrnující kovbojku, detektivku a rytířnu. Právě třetí zmíněný žánr si pro svou inscenaci zvolilo Loutkové divadlo Spojáček z Liberce. *Oklamaný ženich aneb Poustevníkova lež* je veršovaný květnatý text, v němž i samotná jména hlavních postav (Kokeš Pospěch z Rumrejcha či Teřich Špulda z Posmeje) odkazují k nadsázce.

Slibný začátek představení libereckého Spojáčku, kdy pět herců se vši vážností vystoupí na forbinu před své rozměrné „domácí“ loutkové divadlo s marionetami, aby divákům zvěstovalo, co přišli zhlédnout. Dále hra na přetlačovanou o místo na čtyřech židlích vytvoří uvěřitelný rámec představení a divák naladí v očekávání, že bude přítomen čemusi komickému, záměrně nedotaženému, co poslouží samotnému příběhu, loutkám i divákovi touze užít si představení.

Je jisté, že režisérka Jiřina Polanská svou koncepci a vizi uchopení textu a výstavby inscenace měla. Cíleně využila rozdělenou interpretaci, která poskytla hercům možnost vytvářet zdánlivě nezáměrné, nechtěné chyby vodičů a mluvičů. Tím si vynutila záměry hlasů jednotlivých

postav, které se staly prostředkem k tomu, aby na jevišti vzniklo zmatení vyvolávající různé napětí a komické situace.

Záměr převyprávět pomocí parodie a nadsázky jednoduchý příběh o mladé Rezedičce prchající před neurvalým starým rytířem Kokešem, jemuž byla ve svých pěti letech zaslíbena, a o její záchraně díky drobné lsti poustevníka Makaria, byl sice lákavý, ale tvůrci bohužel nedotažený a nenaplněný. Parodie vyžaduje jasný cíl a klade velké nároky na herce, jejichž výraz a reakce by měly diváky vést a jasně jim dát najevo, jak představení číst. Tento skutečně obtížný herecký úkol se Spojáčku bohužel nepodařilo naplnit, a tak záměr parodického ztvárnění neumětelského zmatení a deklamace zůstal na půli cesty – nevýrazný, nepřesvědčivý a vzbuzující pochybnost o tom, co vlastně mělo být zesměšněno. V divákovi tak mohl zůstat dojem, že byl svědkem špatně provedeného, doslovného, marionetovou „konverzačkou“ zpracovaného „ošidného příběhu bez moudrosti a vkusu“. Příznačné pro celé představení se pro mne staly barvami zářící boty Crocs, které měli herci na nohou, a jejichž prodejní heslo zní: „Jsou tak moc ošklivé, že je prostě musíte milovat.“ Mělo by to platit i o loutkovém divadle?

Zuzana Vojtíšková

Na cestě k parodii

Začneme pohledem do programu: „*Oklamaný ženich aneb Poustevníkova lež* čili *Souboj dvou rytířů v lese dnespeckém* je z díla Vojtěcha Cinybulka *Tři maňáskové grotesky*.“ Zdánlivě nenápadná informace toho ze skutečnosti říká víc než dost – název hry napovídá, že půjde o poctu obrozeneckým rytířům (resp. o jejich parodii), titul knihy zase získává jistý význam v souvislosti s tím, jak k předloze přistoupilo liberecké LD Spojáček v režii Jiřiny Polanské. Maňásky nahradily marionety a mám dojem, že možná i vlivem toho se nekoná ani žádná velká groteska; jsou asi přece jen věci, které maňásek svede lépe. Inscenace tudíž plyne v rovině sdělování textu, který je sám o sobě spíš konverzační a vedle nemnohých dějových zvratů na něm poutá hlavně jistý starosvětský nádech a mile nablblé stylistické hrátky se slovem a veršem.

Čas od času se to naruší nějakým ryze divadelním nápadem, nejčastěji souvisejícím s více či méně důmyslným opuštěním vymezeného hracího prostoru, v jednom případě dokonce převodem role z loutky na loutkoherce. Jedinou patřičně nadsazenou (tedy v pravém slova smyslu groteskní) scénou potom představuje onen titulní souboj dvou rytířů a následné probodnutí „z offsidu“. Jinak je jediným hnacím motorem celé věci jeden stylistický princip: parodie. K Cinybulkově žánrové parodičnosti dodávají Liberečtí ještě parodii na šmírácké herectví, což je sice poměrně logická volba, ale nese s sebou jisté úskalí obecnější povahy.

Pracuje-li divadlo s parodií čehosi takzvaně nízkého, mívá občas problém zacházet s ní tak obezřetně, aby vůbec něco dodalo k tomu, co paroduje. Dnešní česká činohra má jistý trend, na němž to lze ukázat zcela modelově: mnozí režiséři si utahují z estrádního humoru, ale protože diváci jsou

v jistých věcech dost chytlaví, estrádní zábavnost v inscenaci utopí onu ironii, s níž je estráda nahlížena. U parodie na melodramatické či deklamační herectví, jak se o ni pokouší liberecký soubor, sice snad nehrozí, že by diváci zapomněli na ironický rámec. Přesto tu ale v mých očích chybí právě nějaká nadstavba, která by parodii na jistý herecký styl dodala něco víc, nežli ten herecký styl samotný.

Aby nedošlo k omylu: to už je opravdu jakási vyšší dívčí divadelní tvorby, a zápasí s tím, jak bylo řečeno, mnozí zkušení profesionálové. V základní rovině je *Oklamaný ženich* sympatickou podívanou, které by snad slušela důslednější práce s temporytmem a trochu více „divadelních“ nápadů, ale i tak si liberečtí bezpochyby zaslouží uznání. Obecně je nicméně dobré mít na paměti jedno: parodie je lákavá a zdánlivě snadná disciplína. Dobrá parodie je skoro tím nejtěžším, o co se člověk může na divadle pokoušet.

Michal Zahálka

reakce publika

☞ Bylo to hrozně upovídaný, nemám, co k tomu říct, já jsem usnula... několikrát. A pamatuju si akorát ty barevný plastový boty, jak svítily na tom jevišti.

☞ Trošku nevidím smysl v tom vytahovat tyhle starý texty. Cítím tam jistý posun, ale myslím si, že na to, aby to bylo dneska aktuální a zajímavé, by to mělo být výraznější

☞ Já jsem se hrozně snažila neusnout, bylo to takový fakt o ničem. Vůbec jsem nepochopila, co tím chtěl básník říct. A doslova básník.

☞ Těšíme se na cokoliv jinýho.

☑ Přišlo mi to zajímavý, to zpracování...

☑ Pohádka se mi líbila, velmi krásný loutky, pro děcka, i jednoduchá zápleтка, takže pro děcka dobrý, líbilo se mi to.

☑ Mně se nejvíc líbila ta princezna tam...

zapsal pab

rozhovor

Veselý soubor z Liberce

Se Spojáčkem jsem se sešel v zákulisí ihned po jejich posledním představení, ve chvíli, kdy se soubor i s hostující režisérkou posilňoval po podaném výkonu a naše povídání se tak neslo v uvolněné atmosféře post-hrací euforie.

(soubor se dohaduje, jestli mi také dát napít)

Jakub: Ještě aby nám upíjel!

Kristýna: Pak napiše, že jsme škrti. (smích)

Mírka: Veselý soubor z Liberce...

Jo, už se to tady nahrává, veselý soubor z Liberce. Tak, čím já bych začal...

Jana: Takže vy nemáte připravený otázky, jo?

Já jsem to vymýšlel během toho představení, aby se to k tomu nějak vztahovalo. Třeba ten nápad s oddělenou interpretací, kde se vzal? A kde se vzala ta myšlenka s tím pak pracovat dál?

(Celý soubor okamžitě ukáže na režisérku)

Jiřina: To vzniklo ze dvou důvodů. Jeden je prozaický – nejsou schopni se naučit text (smích). Toho textu je hodně, je to rytírna, je to stará věc, v té době se to tak dělalo, takže asi proto. Ten druhý důvod je samozřejmě lehká nadsázka. Proto v té druhé části vodí i mluví. Aby dokázali, že ten text umějí (smích).

Že zvládnou dvě věci najednou...

Ruda: Holky jo, my ne.

Jiřina: Právě, že to je stará věc, rytírna, je tam toho textu hodně, tak aby to nebylo monotónní. Já jinak dělám divadlo, kde není oddělená interpretace, úplně tomu nefandím, není to můj šálek čaje. Chtěli jsme, aby si lidi srovnali, co je lepší.

Proč zrovna tenhle text, jak jste říkala, je starší. Kdo ho našel a řekl si „to je ono“?

(Celý soubor opět ukazuje na režisérku)

Jiřina: On je problém, najít kvalitní text, který by oslovil všechny. Já u Spojáčku letos hostovala, těch textů jsme probrali několik a tenhle nás něčím oslovoval. Taky je to vlastně výzva, poprat se s textem, který se na první pohled nezdá úplně super. Je to výzva v dnešní zkratkovité době – aby to dnešní divák ustál. Nevím, jestli se to povedlo.

Upravovali jste ten text nějak?

Jiřina: Jemně, velmi jemně.

Byla tam některá slova a některé rýmy, které bych v tak starém textu nečekal...

Všichni: Ne, ne, to je původní, to revma, vitamíny, i ten ofsajd, všechno...

Jiřina: Slovní fóry jsme tam nepřidávali. On zas tak starý není, tak padesátá léta... Ale zeptejte se i souboru, jak byl dotlačen do strašných pozic, kam by normálně nešel. (smích)

To jsem zrovna chtěl, jak moc to pro vás bylo jiné, jiná režisérka, oddělená interpretace, kterou jste myslím nikdy předtím nedělali...

Jana: Nedělali. Takhle naživo to pro nás bylo nový. Určitě nový. A sranda. Míň učení, i když jsme záhy zjistili, že se musíme naučit číst, zvláště někteří. Člověk to čte, ale musí to i umět, protože se v tom jinak ztratí a dělá chyby. Ale byla to úplně jiná zkušenost a obohacující spolupráce.

Cítíte tu obtíž s tím textem, přece jenom, jak režisérka říkala, je to trochu víc upovídané, vnímali jste to?

Ruda: Ne, žádný problém.

Jana: Ruda nevidí žádný problém.

Jakub: To bude tím pádem problém jinde. (všichni smích)

Ruda: Ty překery tam mají být, to má být ta sranda. (smích)

pab

Kráska v dřevě spící

MIKRLE, ZUŠ F. A. Šporka Jaroměř

Pohádka není blábol

Soubor se odvážně pustil do ambiciózního velkorysého projektu „dvojinscenace“ dle předlohy Charlese Perraulta z r. 1697. Obě části se liší adresátem, dramaturgicky i inscenačně.

Prvá, do usnutí princezny, je určena dětem, druhá, hraná s několikahodinovým odstupem, pojednávající o dalších osudech mladé rodiny, míří k dospělým.

Děj první části víceméně odpovídá známé verzi folklorní Šípkové Růženky v převyprávění bratří Grimmů. Královský pár touží po dítěti (jen místo ropuchy, která narození holčičky předpoví, napadne manžele se pomilovat), po narození přijde zlověstná věštba a nakonec usnutí. Dramaturgicky je tu vše v pořádku, s jedinou klíčovou výminkou: konec s pouhým usnutím je pro děti neuspokojivý. Pochybuji, že se u nich katarze může dostavit až dodatečně, když jim rodiče cestou domů, doma či dokonce nazítří po zhlédnutí druhé části dovypráví to, co jim inscenátoři v nedokončené pohádce neukázali. Přitom není nejmenší důvod dětem první část nedohrát – nejen proto, že představa, že rodiče znovu přijdou večer, lačni a plni napětí, jak asi pohádka dopadne, je spíš z říše snů než reality; především proto, že ona večerní, druhá část na první v podstatě nijak nenavazuje, nesouvisí s ní – resp. souvisí jen motivem spící princezny.

Téma ani děj první pohádky o dívce, již bylo souzeno v patnácti letech píchnout se a usnout na řadu let, než ji osvobodí krásný zamilovaný princ, nepřináší nic nezbytného, ba ani důležitého pro téma a děj druhé pohádky o prince, který své okouzlení a přímočarou mužnost projeví oplodněním spící princezny (Basile), a téma a děj první ani druhé pohádky nevyhnutelně nesouvisí s tématem a dějem třetí pohádky o matce, která usiluje o záhubu své snachy. Jde jen o velmi volné, tématicky nesourodé, za sebe volně zařazené, navzájem se neposilující motivy: problém vyhlášený „expozicí“ a „kolizí“ (narození vytouženého dítěte a hrozivá věštba) je vyřešen příchodem prince, a to, co následuje, jsou volně přiřčené motivy s vlastními tématy, jejichž řešení zas nijak nesouvisí s tématem spící krasavice. To, že tu jde de facto o dvě až tři pohádky spojené jen chabými švy, vědomě či nevědomě reflektuje i soubor rozdělením na dvě části; nicméně předpokládá, že dospělí shlédnou obě a spojí si je. Řada dnes tradovaných folklorních pohádek je spojením několika osnov či motivů – někdy smysluplným, logickým a organickým, jindy nahodilým, v krajním případě až nesmyslným. A zodpovědnosti za smysluplnost a účinnost inscenace nezbaví inscenátoři ani sebevětší jméno autora – to my jsme si předlohu (dobře či špatně) vybrali a (dobře či špatně) upravili.

Perrault považoval lidové pohádky za „příběhy bez rozumu, dobré pro děti, které rozum nemají“ (fakt, že pohádky původně vůbec nebyly určeny dětem, nýbrž dospělým, zcela pominul), za materiál vlastní tvorby, jímž chtěl pobavit čtenáře z vyšších šlechtických kruhů – polechtat jejich erotický apetit, podráždřit hororový adrenalin a schovat vše za dráždivé moralistní naučení. Vložení nepohádkových, civilistně realistických motivů ovšem nejenom pohádku zmalichérňuje, ale vede i k nepatřičným otázkám po realistické logice dalších věcí, jež nemají ve folklorní pohádce co dělat: Kam odjeli princeznini rodiče? A nebylo princezně divné, že s ní princ nežije a jen si s ní jednou za čas přijde užít? Nemístné je také rozvádění realistických až naturalistických detailů,

zvláště těch hrůzných v druhé části: královna chce k obědu malou Jitřenku, poté i svého vnoučka a mladou královnu, a to „na cibulové omáče“; u mladé královny ovšem nastane problém: „bylo jí už dvacet let“, takže „její kůže byla maličko tuhá“... To je přesně to, co odlišuje folklorní pohádku od akčního krváku: pohádka krutost či hrůznost konstatuje, ale nerochtní se v ní, nerozmazává ji, nestříká krev do kamery, neprohrabává se ve vyhrzlých střevěch... Označí krutost jako krutost – aby ji pak stejnou měrou potrestala.

Problém je ještě umocněn smyslovou názorností divadelního provedení. Nabídne-li Perrault naturalistické rozvedení královny žádosti o úpravu dětí a mladé královny na cibulové omáče, je to na pováženou. Leč papír snese pořád ještě víc, než divadlo, které nám onu cibuli strčí až pod nos a před oči. A přidá-li soubor ještě vlastní invenci v podobě odhazovaných kostí, hlavy naložené v láku či flákoty zamřelého masa a jakéhosi slizu vytékajícího ze zásuvky příborníku, ocitáme se spolehlivě za hranicí vkusu.

To už jsme plně na půdě inscenačního uchopení. Můžeme si klást otázku, je-li úvodní problém s chybějícími příbory natolik tématicky důležitý, aby významově určoval jako hlavní jevištní objekt dvojdílný, v druhé části dokonce trojdílný příborník či mají-li jeho jednotlivé přihrádky a zásuvky, v nichž se odehrávají různé výjevy, nějaký specifický význam (proč jsou například víly v zásuvkách, kde byly předtím příbory), či zda jsou jen zpestřením prostorových možností; otázkou také je, nakolik je šťastným řešením, pomáhajícím účinku pohádky, zaměnění věže s točitým schodištěm – archetypálního sexuálního symbolu – za jakési sklepení, v němž vinou jakési zákazu neznalé babky dojde k píchnutí se o přeslici.

Samo provedení však svědčí o vysoké úrovni divadelního a loutkářského myšlení i řemesla; příkladem může být překvapivé a působivé švankmajerovské obrůstání zámku pomocí velikých habrovitých keřů, které se proderou zásuvkami příborníku. Ale i v provedení se obě části značně liší.

V první části hraje soubor s maňásky do detailů, takže maňásci působí bezmála jako vidoucí, s citem pro zpomalený temporytmus, pracuje se pěkně s náznakem i nedořečeností, úsporně co do užití slova a dosahuje poetičnosti i divadelního kouzla. Snad jen někdy by méně znamenalo víc: některé detaily jsou zbytečně popisné a vše trvá o něco déle, než by mělo – např. při rozdělování příborů či pučení haluzí poté, co se princezna píchne. Naopak poněkud zanikl významově relevantní fakt princeznina věku pohlavní dospělosti, zakryt tématicky irelevantní pohádkou o Karkulce.

Zatímco první část má přesnou temporytmickou kompozici a je ukázkou loutkohereckého umu, který může souboru zavítět většina našich kamenných loutkových divadel, druhá část, nahrazující nezdůvodněně loutkové postavy rozehráváním šuflátek a dvířek příborníku či tělesností představitelky lidojedky, působí značně neurovaně, nevystaveně, těžkopádně.

Přes všechny možné námitky (nejm k druhé části) nezbyvá, než zvolat: konečně zas někdo, kdo nepovažuje pohádku za blábol, s nímž si lze dělat, co koho napadne, jen aby byla legrace! Jde o úctyhodný a v leccems velmi zdařilý pokus.

Luděk Richter

Démon v MEDu spící

Jaroměřský soubor Mikrle mi je už několik let sympatický svou snahou hledat a spojovat staré a nové. S využitím poměrně značných loutkohereckých a inscenačních dovedností se pouštějí do nových témat a postupů. Tentokrát si vzali za předlohu starou, méně známou verzi jinak známé pohádky (z dob, kdy ještě pohádky nebyly pro děti). Nejde tedy o Šípkovou Růženu, s tou inscenace má společnou první část, která se ale stává jen expozicí pro mnohem diskutabilnější a provokativnější část druhou (tedy v podstatě přípravou spící krasavice pro prince). O každé části by se mohlo psát zvlášť, inscenační principy a prostředky jsou ale veskrze společné. Především scéna – na první pohled starožitný sekretář, pak spíše kredenc, funkční především ve využívání různých prostorů – šuplíků, dvířek, poliček, občas loutkohercům život komplikující, což ale může být i záměrem; diváka loutkáře to velmi baví. Stejně tak funguje v obou částech jistý minimalismus, úspornost v textu, nadsázka, zkratka. V obou částech pak loutkoherci skvěle využívají způsob hraní, který maňasové umožňují a který jim sluší, ale také to, co s loutkou jde obtížněji, ale ještě jde, nebo skoro nejde (i to je zdrojem humoru pro divadelně poučeného diváka) – hra s hmoždírem, krájení cibule, rozdělování příborů apod.

Především v první části si tak užíváme hlavně loutkové akce, sešranost pohybu loutek a zvuků, hru se šuplíky a dvířky. Samotný příběh je známý a kromě některých matoucích motivů přehledně odehraný. Není jasná postava dlouhonožného skřeta, který doběhne pro šestou vílu, ani dračí drožka této (souboru to zřejmě jasné je, ale divákovi, který nezná předlohu podrobně, ne). Není zřejmé, kam odváží víla krále a královnu, ani proč je neuspí s ostatními (za sto let už pro ně nebude místo na světě, nebo svou úlohu splnili a z příběhu mizí?). První třetina první části nese téma nedostatečné sexuální osvěty mladých šlechticů ve středověku. Po celou dobu, kdy nemohli mít miminko, se důsledně nacházejí král a královna vždy každý v jiném prostoru. A když je konečně napadne strávit chvíli spolu, povede se – to je čistě optimistické vyznění – asi téměř poslední v celé inscenaci. Nápaditá byla čtenímuspávací schopnost princezny.

Otázkou je funkčnost využití dalších scénických prvků a rekvizit, dobře zahraje hrneček jako vana či miska na cukroví jako postýlka, přibory jsou ale opravdu přibory, zároveň však symbolizují cosi, co znemožní přizvat sedmou vílu. Víly vyskakující z šuplíků bych přijal lépe, kdyby šlo o domácí skřítky. Do jisté míry nejasná se zdá scéna se stařenkou a píchnutím. Proč si babička nechala vřetenou? Neslyšela příkazy královských sluhů? Byla nějak propojená s černou vílou? Nebo je prostě dáno, že proroctví se musí splnit a je zbytečné se mu stavět do cesty? Hodně otázek, které omezují přijetí první části.

Nastolené principy fungují i ve druhé polovině inscenace, kdy ale přibývá vytvoření vskutku hororové atmosféry s některými až filmovými postupy. Především démonická lidožravá královna prorůstající celou scénou, vytvářející litry tělních a jiných tekutin, rozvíjející se zvukový plán, práce se světlem (a tmou), oživení scény – zásuvky jednající za postavy, to vše pomáhá umocnit působivost této části inscenace. Pro mnohé šokující a obtížně přijatelné jednání prince (v podstatě znásilnění spící krasavice) či královny požírající vlastní vnoučata vychází z původních pramenů a v některých verzích je popsáno ještě drsněji (princezna tak jako zde porodí a kojí ještě spící, ale probere ji až hryznutí povyroslého dítěte), prostředky jsou tedy použity v souladu s těmito motivy (včetně pojídání syrového masa a utopení se hmotné části démona v neidentifikované tekutině). Odkazem ke klasickým hororům je pak závěrečné setrvání nebezpečí – pro mě nehmotná část démona přežívá a může se spojit s novým tělem (zůstane to v rodině). Nicméně to zcela nevysvětluje, proč je jedno z vnoučat mimozemšťan.

Závěrem musím říci, že jde o silný divácký zážitek určený dospělému divákovi, lépe se pobaví člověk poučený. Jako dětský divák bych asi byl neuspokojen nedokončenou první částí. Je otázkou, zda pro děti nedoplnit jednoduchou verzi Šípkovky a druhou část zahájit slovy: Ale mohlo to být i jinak... Jenže to už bych režíroval a to se nemá.

František Kaska

Rajcovní Mikrle

Jak se cítíte po představení?

Soubor: Jsme utahaní jak prasata. Nejsme na to úplně stavění. Hráli jsme jich pět.

Mění se nějak Jarka v průběhu let, co pod ní děláte?

Soubor: Jarka se nemění. My jsme drzejší. Je vůči nám tolerantnější, proto nám dovolila udělat tuhle inscenaci.

Jak jste se dostali k této předloze?

Soubor: S tím přišla Jarka. My jsme se pro to hned nadchli. Všichni to znají jako pohádku s tím klasickým hepáčem, nám tahle verze přišla neskutečně rajcovní, že jsme do toho museli jít.

Máte před představením?

Soubor: Musíme se před představením pořádně rozdřádit.

Jak?

Soubor: Bolí to. Hlavně od Matěje. Je sadistický.

Jaká je Jarka před představením?

Soubor: Je svědomitá. Usměruje nás.

Jarka: (na Matěje) Co za to chceš?

Matěj: Pivo!

Jarko, co ty děláš před představením?

Jarka: Modlím se...

reakce publika

Nevím si s ním rady, neviděla jsem první.

Moc se mi to líbilo. Bylo to jednoduché a hezky nasvícené, hezké kulisy.

Nelíbilo, ani trochu.

Já nahluchlý stařík jsem opět blbě slyšel. Hezky se vyřádili, myslím, že to malinko přetáplí.

Boží lahodný masakr!!!!

Moc pěkný.

Takový drasták jsem nečekal. Pustili se do hodně odvážné věci.

ToJToJ

„Loutkáři si to dělaj pěkný. Ty loutky.“

Velmi opatrně se (snad s jistou nedůvěrou k novému prostoru) scházíme na Malé scéně. Tento prostor byl vždy symbolem tu více, tu méně kvalitní podívané, nikdy však diskuze. Usedám raději na schody, abych (alespoň z profilu) na všechny dohlédla a snad i doslechla. Tak tedy, vzhůru do toho!

Michal Drtina nejdříve uctivě vítá všechny příchozí a poté představuje lektorský sbor: Martinu Hartmannovou, Zuzanu Vojtiškovou, Ludka Richtera, Tomáše Jarkovského a Kamila Bělohávk. Pojďme společně přemýšlet o divadle, nabádá Luděk Richter. Správně, toto by skutečně neměla být přednáška, byť k tomu prostor (i umístění porotců) nabádá. Tak neváhejme a povídejme.

Oklamaný ženich

Matoucí hlasy postav (prohazování mužských a ženských hlasů) je u liberecké inscenace na jednu stranu přijato negativně, vzápětí však z druhé strany pochváleno. Přílišná učesanost, nedostatek energie i přehršel textu jsou dalšími výtkami, které zaznívají. Luděk Richter (který se zároveň stal i moderátorem diskuze) se vždy snaží dobrat co možná nejkonkrétnějšího diváckého pozorování, aby vše zůstalo rozkryto, proto doplňuje výroky z davu otázkami a pokouší se vykryt jakékoli nedořečené mezery.

Zaznívá tak ústřední otázka, která bude v různých obměnách prostupovat celou diskuzi nad Oklamaným ženichem: Je možné dělat parodii parodie? Základní situace, kdy se někdo, kdo to neumí, pokouší hrát, je přeci opět parodie, která se však ne úplně daří. Je to parodie na určitý způsob hraní divadla? Parodie na staré loutkářství? Na Vojtu Cinybulku? Cíl by měl podle některých být: smršť chyb, kdy jeden zachraňuje druhého, větší chaos – pokud možno totální – a více šfávy. Možná to hrát zády k divákům? To by si užil Kamil Bělohávek. Ale hlavní stále zůstává – zpřesnit, co že to chci parodovat. Představení působí tzv. nazkoušeně a učesaně – ale to jde proti konceptu, který si soubor zvolil. Situace nevzniká, je připravená.

Jednou z kladených otázek byla i věková adresnost. Pro koho je inscenace určena? Soubor vysvětluje, že za tím stojí divácká zkušenost. Záměrem bylo hrát pro dospělé, ale děti přijaly představení této inscenace víc než dobře, proto byla věková hranice snížena až na 6 let.

Loutky ve velkém, loutky v malém, herci s loutkou, herci dohrávají situace bez charakteru loutky, crocsy... Soubor nabízí spoustu prostředků, spoustu nápadů a tím samozřejmě vzniká touha o nich mluvit a dobírat se významů. „Já jsem starší, já to řeknu.“ Porota sype nápady, jak by se některé situace mohly dotáhnout, předhání se...

Kráska ve dřevě spící I. a II.

Jak to posuzovat? Je oprávněné na tento výtvar pohlízet jako na jednu inscenaci i jako na dvě samostatné jednotky. Klidně začneme na pocitové úrovni, nabádá předseda poroty.

Nakonec to však nikdo nebere jako dva samostatné stojící kusy. Je to snad i proto, že první část bez debat nadchnula. Málokdo měl pocit, že by se k tomu mělo cokoliv dodávat. Kvitována byla scéna-kredenc, vodění loutek, dramaturgie, rytmus, postýlka jako nádobí, hra se světlem atd. Ale první část nebyla řádně ukončena, diváctvo odchází bez katarze... Druhé části byla proto věnována mnohem větší pozornost. Vizuálně působivé dílo jistě zaujalo právě svou razancí. Výtvarný rozmach, krásné obrazy, vynalézavost v detailech, herecké podání, excelentní loutkoherectví na omezeném prostoru, zvukový plán, režijní přístup – to vše jsou nezpochybnitelné klady obou kusů. V prvním díle bylo jasné, komu fandit, v druhém už méně. Je to pro pohádku dobré? Základním problémem je dle Tomáše Jarkovského nesmyslné rozdělení inscenace. První půlkou inscenace nekončí, nepodat divákovi (byť tarantinovskou) katarzi je neslušné.

Druhá polovina je velmi rozmáchlá a v místech i zdoluhavá. Jako by tam toho bylo moc.

Energie, která chyběla předchozímu souboru, je tady naopak vyzdvihována. Dlouho se diskuze ubírá všemi možnými výklady příběhu (druhého dílu). Málokdo dokáže děj druhého dílu převyprávět – kauzalita děje nebyla zcela jasná. Ale nakonec je kvitováno právě to, že se režisérům této inscenace podařilo vytvořit svět, kterému všichni tvůrci velmi dobře rozumí. Pak se někteří diváci spokojí i s tím, že příběhu nerozumí. Jenomže na řadu problémů zadělal už sám autor Perrault, jak připouští porota. Jenže všichni jsme až příliš ovlivnění bratry Grimmovic a dalšími (lépe uchopitelnými) autory.

Ti, kteří první díl nestihli, byli ale definitivně ztraceni. V prvním dílu se vše pomalu dávkovalo, ve druhém se to naplno používalo. Proč rodiče neusnuli? Kam se poděly některé postavy? Tajemná postava, málo krve, konec. Upozorněno bylo na některé dramaturgické problémy – neporozumění smrti ústřední potvory, problém s přadlenou, která nevyhodila vřetenou, problémy s počítáním... K úplnému pochopení druhého dílu nedošlo, ale to nemusí být (a nemělo by být) na škodu věci. Tato inscenace diváctvo dokonce rozzářila, což je jistě kladem díla. Z davu se také ozývá, že druhá část je spíše o pocitech, ne o ději. Nemělo to být pro starší? I já z toho půjdu poznamenaná, končí výčet dojmů divačka. Ano, zážitek nemusí být pozitivní, ale silný, připomíná jeden z členů lektorského sboru.

A s tímto heslem na rtech poděkujeme jaroměřskému souboru.

pH

Malá na Malé

Jak už mnozí napsali a řekli, co by to bylo za Loutkářskou Chrudim bez plzeňské Boudy. Boudáci jsou na festivalu každoročně, i když nehrají, patří prostě k inventáři. Včera jsme si je ale mohli užít na jevišti, v doplňkovém programu vystoupili na Malé scéně s inscenací *Malá čarodějnice*. A předvedli to, co od nich čekáme. Vynikající práci s marionetou, nápady, fórký, jednoduchou a funkční scénu, poctivé převyprávění příběhu, funkční zapojení živé hudby, kolektivní, soustředěnou práci na jevišti.

Malá čarodějnice Otfrieda Preusslera láká k inscenování poměrně často. Je to logické, jde o silný příběh s jasným morálním vyzněním a možností herecky a loutkářsky se vyřádit – čarodějnice a jejich reje, kouzla, střet světa lidí a nadpřirozena, komická figurka dobráckého havrana. Pro dětského diváka je snadné ztotožnit se s hlavní postavou, která to myslí dobře a je jí ubližováno. Co inscenaci do jisté míry ublížilo, je volba konkrétní dramatizace Jana Nováka. I přes úpravy Martina Fládra je stále text příliš upovídaný, v některých scénách tak padá řemen a, jak se včera ukázalo, dětský divák to rychle dá najevo. Naopak ve scénách akčních a kouzelných se v hledišti tajil dech a rozzařovala očka. Škoda, že ne všechna kouzla, kterými malá čarodějnice ukazovala, co umí, se dala zajímavě scénicky ztvárnit (nebo možná dala, ale nestalo se).

Oproti krajské přehlídce se soubor jednoznačně postavil k tématu – tedy záměny významu sousloví „dobrá čarodějnice“ (dle starých čarodějnic musí konat zlo). Původně jde o chybu poplety havrana, která ale dá malé čarodějnici možnost zvolit si svou životní roli, objevit, že ji těší lidem pomáhat a ne škodit. Díky tomu se závěrečné zničení čarodějnic (přesněji odebrání jejich kouzelné moci) už nejeví jako pomsta, ani jen jako sebezáchrana, ale jde o nutnou porážku zla, na světě už bude jen jediná čarodějnice, a to dobrá – dobré skutky konající.

Jisté nedostatky můžeme najít ve výtvarné složce – každá čarodějnice je jakoby z jiné pohádky, některé velmi působivé a zdařile stylizované, jiné vypadají jako rozcuchané a převlečené princezny. Někdy tahají za uši deformované hlasy mužských představitelů čarodějnic. Příjemným, i když trochu nezdůvodněným zpestřením jsou sny malé čarodějnice hrané na živo. Vcelku jsme ale viděli příjemné, poctivé připravené a zahrané představení, dobrý kus loutkářské a inscenační práce.

František Kaska

Malá čarodějnice v Boudě

Rozhovor s Martinem Fládrém

Co Vás zaujalo na textu Malé čarodějnice a proč jste se ho rozhodl inscenovat?

Přijde mi, že je to text dobře stravitelný pro dětské publikum. Mohou se totiž ztotožnit s hlavní postavou, která je také dítě, přitom to téma je ale velké a zásadní. Je zde samozřejmě jedna rovina konání dobra a zla, ale druhá, že v určitém věku si začíná každý jedinec hledat svou cestu a chce se stát dospělým.

Co bylo nejtěžší na zkoušení inscenace?

Pro mě bylo nejtěžší ubírat z textu a z množství nápadů.

Bouda v Chrudimi hrála poprvé před více než dvaceti lety. Jaký směr se Bouda nabrala za tuto dobu?

Začátkem devadesátých let jsme hodně experimentovali s různými typy loutek a s různými tématy. Pak vznikl jakýsi typ jarmarečních představení např. Kašpar u čarodějnice. V poslední době vnímám ten vývoj směrem k naší tradiční činnosti, ale odprošťujeme se od kukátka a hledáme možnosti hry s marionetou v otevřeném prostoru.

Co bys vzkázal souborům, které fungují podobně jako Bouda, tedy tradičním iluzivním způsobem?

Určitě bych jim vzkázal, aby se koukaly kolem sebe a aby se snažily určit si nějaký svůj obzor. Každý soubor byt je v něm více tvůrčích osobností má nějakou svojí hranici, v té je uzavřené a tvoří v ní. Někdy je dobré udělat krok jinam.

To/ToJ

Dobrodružství na planetě Vejce

Nadšení na obou stranách – tak lze charakterizovat představení, které přivezl izraelský soubor Puppet Cinema. Protagonisté souboru si pochvalovali publikum – prý nejlepší, jaké v posledních letech měli.

A diváci byli nefalšovaně nadšeni srozumitelným příběhem, jeho humorným a zároveň dojemným ztvárněním a využitím neočekávaných scénických artefaktů. I když technika hraje v představení důležitou roli, je patrné, že nejdůležitější je loutková podstata celé produkce. Jako základ slouží tzv. home-made produkty (robot, jeho vesmírná loď a veškerý jeho majetek jsou vyrobeny z recyklované elektroniky), a především nejružnější druhy zeleniny. Vzhledem k tomu, že soubor vždy využívá „přírodních“ zdrojů, které nakoupí přímo na místě, žádné představení není stejné. A o čem že ten příběh je? Skrze nekonečný vesmír dospěje kosmická loď zasažená meteoritem na neznámou planetu. Robotický kosmonaut se tak ocitá na neznámém místě, odkud se snaží co nejrychleji dostat. Ale místo aby se mu podařilo kosmickou loď opravit, začne se mu před očima rozkládat a poletovat po planetě. Stejně se chová i vysílačka, která má vysílat volání o pomoc, a místo toho začne poletovat povětřím a vyhrávat pozemské hity. Zatímco robot si stvoří v blízkosti ztroskotané lodi zcela pozemský pokojík s nefungující televizí a fungující ledničkou, na sluneční straně planety žije mimozešťan ve tvaru pórku, pozitivně naladěná bytost, s radostí pečující o svou domácí zahrádku. Jen ho tak trochu obtěžuje houba, komunikující pomocí jediného slova „shroom“, útržku svého druhového jména (mushroom). Robot se vydává prozkoumat planetu, aby našel nějaké jídlo, a padnou mu do rukou agresivní houbovci. Snad nedopatřením jsou spáleni robotovou rukou, a poslouží mu jako potrava. To ovšem vzbudí velmi nelibé reakce klanu houbovců. Mezitím se robot seznámí s pórkovou bytostí, a navážou něžné přátelství. Konec příběhu je ale smutný. Zatímco pórkovci se podaří opravit loď, robot se stává obětí pomsty houbovců. Pohádka, které rozumí děti i dospělí, neboť jde o příběh beze slov (ale nikoli bez zvuků!), je velmi nápaditě pojednán třemi protagonisty. Zatímco jeden z nich se stará o hudbu a zvuky, dva další mají k dispozici velký otočný táč, na němž živě animují příběh, promítaný na plátno. Pouze tři základní loutky jsou stálými představení, ostatní

rekvizity, vytvářející fantastickou krajinu planety, jsou vesměs rostlinného původu – najdeme tu brokolicevý les, zázvorový háj, mrkvovou překážkovou dráhu, bělostné kytice kvěťáku a spoustu dalších vychytávek. Každý z protagonistů má svůj nezaměnitelný hlas, i když se vyjadřují pouze pomocí zvuků, citoslovcí event. jakési zkratkovitě angličtiny. Jako bonus pro české publikum použili i slovo AHOJ! Inspirační vlivy představení bychom mohli nalézt v něm grotesce, tradičních loutkových postupech, ale i v situacích z běžného života. Je cítit, že herci mají smysl pro gag, pro detail, naprosté zaujetí pro věc. Baví je hravost, kterou jim tento tvar nabízí, a radost z bezprostřední tvorby z nich doslova sálá.

jas

Tři špejle a guma

Kdo jste snad nestačili krátký seminář izraelských Puppet Cinema, můžete si to zkusit sami doma: vezměte si kus gumy od spodářů a tři špejle. Na jeden konec gumy přilepte jednu špejli, na druhý konec druhou a třetí doprostřed. Prostřední špejli chytněte jednou rukou, to bude hlava vašeho malého panáčka, zbývající dvě špejle chytněte do druhé ruky jako čínské hůlky, to budou ruce nebo nohy, podle panáčkových potřeb. Zkuste se podrbat na hlavě, poskočit si nebo se projít, určitě zjistíte, jak ztuhlé prsty máte...

Chcete-li si zkusit ještě něco dalšího, vezměte si foťák, kameru nebo mobil a zkoušejte si panáčkově počínání různými způsoby a z různých úhlů natáčet. Než jsem šel na představení Planet Egg, bleskla mi hlavou myšlenka: „Pokud je scéna tak malá, že na ni sotva uvidím bez pomoci projekce na plátno, o čem může být představení zajímavější, než kdybych to viděl jako film?“ Jak já se mýlil! Snad stejně času jako pozorováním loutek, jsem strávil sledováním loutkářů, jejich práce, ale i jejich soubojů se vzpouzející se technikou. Nešlo o selhání, neměli být „lépe připraveni“, takové je zkrátka skutečně živé divadlo!

pab

Na počátku bylo vejce k večeři

Zvi Sahar vystudoval herectví a loutkoherectví v Izraeli, a nějaký čas strávil v USA. Prozradil, že ho loutkářství fascinuje. A tak založil v roce 2009 společnost Puppet Cinema, v němž působí celkem osm umělců. O inscenaci jsme si s ním povídali s Michalem Zahálkou, který soubor při stáží v Izraeli objevil a doporučil jej na festival do Hradce Králové. Díky tomu jsme měli možnost vidět je i na Chrudimi.

Vzpomínáte, jak vznikla myšlenka inscenace Planet Egg!?

Může to vypadat komicky, ale myšlenka vznikla u rodinné večeře. Měli jsme vajíčka, a otec přitom šteloval rádio, takže se ozývaly různé zvláštní zvuky. V tom mě trklo, že by to mohlo být docela zajímavé představení – s využitím různých potravin a těmi zvláštními zvuky. Svěřil jsem se s tím své přítelkyni Michal, a začali jsme o tom přemýšlet. Mezitím jsem ale odjel do USA, a tak se to zdrželo. Nakonec jsme začali dávat dohromady příběh, ale zjistili jsme, že ty naše „loutky“ jsou příliš malé, takže by se to muselo hrát jen v malém prostoru. A tak přišla myšlenka, že to budeme přenášet na plátno.

Přemýšleli jsme o tom, zda všechnu tu zeleninu vozíte s sebou nebo ji kupujete na místě?

Vždycky ji kupujeme na místě. Jakmile někam přijdeme, jdeme na trh, a vybíráme, co tam mají. Takže každé představení je tak trochu improvizace, podle toho co nakoupíme. U vás jsme narazili na krásné zbarvené cukety, a taky na rybíz – ale ten jsme nakonec nepoužili, protože by nám to zašpinilo celé jeviště. A byl jsem úplně fascinován vaší brokolií. Normálně totiž máme jen malé, ale tyhle měly velké nádherné kmeny.

Co je podle vás v příběhu důležité?

Na první pohled ten příběh může vypadat jednoduše. Naši myšlenkou bylo vytvořit komplexní svět, kde neexistuje dobro a zlo. Třeba ten robot – není zlý, a neuvědomuje si, že by udělal něco nepatřičného. Není ani jisté, zda ty houby zlikvidoval úmyslně, nebo se to stalo proto, že má na konci končetin elektrody. Všichni jsou vlastně hodní, jen mají jiné zkušenosti a jsou hladoví.

Konec je ale docela drsný!

My máme konce dva. Jeden je tragický, tak jak jste ho viděli, ten druhý je optimističtější. Loď je opravena, a robot odlétá. Přitom ale zanechává za sebou přítele nebo přítelkyni. Je zajímavé, když jsme to hráli v USA, všichni jejich vztah považovali za milostný. Ale jeden z nich je robot, a ten druhý vlastně není ani muž ani žena, není genderově určen.

Existují názory, že video nebo film ke klasické loutkařině nepatří. Jak vidíte toto spojení vy?

Mám rád video, ale v souvislosti s loutkami jej vidím jen jako služebné – jeho prostřednictvím chceme ukázat krásu loutkařiny zblízka. A jen tak mimochodem – film a loutky mají něco společného, u obojího jde o manipulaci s určitým materiálem.

Součástí vašeho pobytu byl také workshop. Děláte je často?

Ano, velmi často. Rádi lidi seznámíme se svou prací. V tomto případě to byla hezká práce. Účastníci sice byli stydliví, nechtěli vystoupit se scénkou, ale už podle toho, jak brali loutky do ruky, bylo vidět, že to nejsou začátečníci a umí s loutkami zacházet. Bavilo nás to. A ještě jednou děkujeme za krásné prostředí. Bylo to nejkrásnější představení, které jsme v posledních letech zažili.

jas

Agenti hlásí

Seminář B

Harmonizovali jsme pravou a levou hemisféru, zaplňovali prázdný prostor a praskaly osobní bubliny. Klíčová slova: tajmink, pevný bod a oukej.

Agent od Burgerů

Seminář C

Dnes jsme se seznámili, rozdýchali a vošahali hrneček na 100 způsobů.

Agenti Hrnek s. r. o.

Seminář E

- 1) Poznáváme svoji krabici.
 - 2) Sháníme židle.
 - 3) Řezbáme, řezbáme, řezbáme,....
-jdeme na oběd

Agentka Práškačka

Ostré nástroje! Všichni v očích natěšený výraz – řezat a něco rozřezat! S chutí jsme se pustili do práce. Řezba začala! Akorát místo krve všude stříkalo dřevo. A možná v průběhu dalších chvil bude stříkat i krev!

Agent Náplast

Seminář F

Přestože můžeme lektorům tykat, kůžička se musí vyběhat.

Agenti Košík a Deky

Pic Nic (čti Piknik)

- 1) Příchod seminaristů
- 2) čekání na Káču až dosnída
- 3) rychlé seznámení
- 4) co je to marioneta
- 5) vyrábíme si vlastní marionety
- 6) čekáme, než Filip dokoupí náboje do sponkovačky
- 7) navazujeme šňůry na marionety
- 8) zkouška chození s marionetou
- 9) odchod

Agent Chadwíček

Seminář H

Agenti hlášení: Hlína! Všude sama hlína! Kdo by to byl řekl. Za nehty, pod tričkem, ve vlasech, na botách. Kam až se ta HLÍNA a my s ní dostaneme? To ví jenom naše skvělá Han-ka. Těšíme se!

Agent Oholený angrešt

Seminář M

Sešlo se nás 10, někteří chyběli. Rozdělili jsme se do skupin a začali jsme vytvářet příběh, na který jsme měli mít 2 dny. Většina z nás má už ale hotovo a někteří dokonce rozkreslují fáze. Po celodenní spolupráci mi moje kolegyně oznámila „Jsem těhotná...“

Agent Zemák

Seminář probíhal v přátelském duchu. Rozdělili jsme se do pracovních skupin a hurá do práce velkých multimedátorů.

Agenti Houby

Seminář S

Kdo jsme? Jaký živel v sobě cítíme? Voda, vzduch, oheň nebo země? Co vidíme v temnotě před úplným začátkem stvoření světa? To všechno již víme.

Agent Rohlík s máslem

Jaká loutka se ke mně hodí nejvíc?

1. Vyber si autora:

- a) Shakespeare
- b) Molière
- c) Čechov
- d) Havel
- e) Na autorovi nezáleží, hlavně ať to skončí dobře.

2. Typický páteční večer?

- a) Činohra, opera, muzikál, výstava – prostě kultura!
- b) PARTY TIME!
- c) Posedávání v hospůdce, klubu...
- d) Kdekoliv, hlavně s přáteli nebo rodinou!
- e) Hlavně doma, v klidu, jen ať po mě nikdo nic nechce...

3. Čím nejradši bavíte lidi kolem sebe?

- a) Popisujete, kde jste byli a doporučujete, kam vyrazit.
- b) Vtipy, historkami, velmi často pepnými!
- c) Uvaříte dobré jídlo, nalijete sklenku vína a necháte, ať se zábava rozpoutá sama.
- d) Příhodami ze školy či práce.
- e) Vtipkujete, mystifikujete, ironizujete. Nikdo si není jistý, zda to myslíte vážně nebo ne.

4. Murphyho zákon, který vystihuje můj život:

- a) V průběhu několika měsíců se vyskytnou pouze tři společenské události, které za něco stojí. Zákonitě pak všechny případnou na týž den večer.
- b) Ať klepeš jak klepeš, poslední kapka jde vždy do trenek.
- c) Jestliže se nám něco konečně povedlo, v budoucnosti zjistíme, že by bylo lepší, kdyby se to nepovedlo.
- d) Všechny houby jsou jedlé. Některé bohužel pouze jednou.
- e) Jestli se musí stát něco, co upoutá pozornost všech, bude to ve chvíli, kdy vyprávíš svůj nejlepší vtip.

5. Vyber si Divadlo:

- a) Naivní
- b) Alfa
- c) Drak
- d) Spejbla a Hurvínka
- e) Rozmanitost

6. Materiály, se kterým rád/a pracuji:

- a) látka, drátky, dřevo,...
- b) látka, vlna,...
- c) látka, molitan, plast,...
- d) dřevo, provázky, drátky,...
- e) papír, kartón, drátky,...

7. Oblíbený herec či herečka (jsi-li muž, vybírej ženu, jsi-li žena, vyber si muže)

- a) Tom Hanks/Julia Roberts
- b) Jim Carrey/Sandra Bullock
- c) Benedict Cumberbatch/Emma Watson
- d) Humphrey Bogart/Elizabeth Taylor
- e) Leonardo DiCaprio/Jennifer Aniston

8. Oblíbené jídlo?

- a) sushi
- b) palačinky
- c) víno nebo pivo :-)
- d) svíčková s knedlíky
- e) řízek a bramborový salát

JAVAJKA – A

Milujete kulturu, umění, vědu. Nasáváte ji celým svým tělem i duší. Rádi dáváte najevo, kolik o ní víte, kde jste byli, kam plánujete jít. Mluvíte o ní, možná i píšete. Nejvíce by vám proto svědčila elegantní, nonšalantní javajka.

MAŇAS – B

Nikdy nezkazíte žádnou legraci. Váš humor je nekompromisní, ironický a vždy bavíte okolí. S maňáskem vám bude dobře!

MANEKÝN – C

Nedbalá elegance, suchý humor, pohodář. Rádi jste sami za sebe, žádná přetvářka. Manekýn by vám mohl vyhovovat.

MARIONETA – D

Klasik. Máte rádi zvyky, tradice, návraty, retro. Co takhle marioneta?

STÍNOVÁ LOUTKA – E

Často se schováváte ve stínu, zůstáváte v pozadí, ale kdykoliv se objevíte na scéně, získáte si pozornost všech. Občas jen musíte vystoupit na světlo. Od života chcete hlavně klid, jistotu, plynulost. Najděte si tedy stínovou loutku a tvořte zázraky.

Arnoštka Kopecká

Před časem jsem dostal od šéfredaktorky nelehký úkol: „Udělej rozhovor s Arnoštou Kopeckou!“. Přijal jsem ho s nadšením a hned začal zjišťovat, kde ji najít. Místo jsem našel. Udělat interview byl podstatně větší oříšek. Vyzpovídejte člověka, který letos oslaví 100. výročí od svého úmrtí. Cestu, jak tento problém odstranit, jsme objevili včera. Spolu s ostatními redaktory jsme pronikli do tajů okultismu a vyvolávali jejího ducha z láhve. Arnoštka nejdřív dělala drahoty. U slivovice a fernetu stále nikde nikdo. Ovšem, když přišla na řadu stará myslivecká, najednou se před námi zjevila nejen ona, ale i mnoho dalších jiných velikanů. Někteří dokonce dvakrát. Dá se bez nadsázky říct, že to co byl Ressel pro Chrudim, byla Kopecká pro (jiho)české loutkářství.

V příštích číslech vás budeme podrobně informovat o našem nočním setkávání.

Jsme prodloužená těla loutek

Zabydlená místnost plná všemožných věcí, připravených na výrobu maňasů a v rohu čtyři seminaristé s lektorkou Mirkou Vydrovou. Původně se skupince sedící kolem hranatého stolu úplně nehodilo, že je jdu smírovat zrovna v den, kdy chybějí čtyři seminaristé, kteří mají představení, ale po chvíli ce přemlouvání a prosebných výrazů mě vzali mezi sebe.

Program na příští společná setkání bude kromě seznámení se s historií maňáskového divadla zaměřen na souhrnná cvičení pohybová, hlasová, dechová a především na vlastní výrobu maňasů. Podle lektorky je totiž zásadní rozdíl v tom, když si člověk vyrobí loutku sám, nebo když ji vyrobí někdo jiný. Rázem k ní loutkoherec nalezne úplně jiný vztah. Už při výrobě na ní zvýrazní specifika, která jsou mu nejbližší, takže loutka dostává charakter již u svého vzniku.

Po mém příchodu se začali věnovat cvičením, která mají seminaristům sloužit ke zdokonalování jejich techniky. Jak říká lektorka: „Bez techniky se člověk neobejde, ani když se chce naučit hrát na hudební nástroj, natož, když chce umět dobře vodit maňásky!“ Proběhla proto několikrát cvičení na držení hlavy i celého těla, což bylo k různosti vzrůstu seminaristů dost zábavné, jak pro účastníky, tak pro pozorovatele (pro představu se můžete podívat na fotoreportáž na našem facebookovém profilu). Důkladně se zaměřovali na nalezení a zaktivizování těžiště, které překvapivě ovlivňuje nejenom výraz, ale i hlasový projev a zvyšuje napětí v celém těle, které se samovolně přenáší do hraní. Zbavovali se zbytečného napětí v těle i hlase skrze různé poskakování, záklony, předklony, protahování se a soustředění se na sebe sama. Původní problém s malým počtem seminaristů vyřešila lektorka zcela bez problému. Výrobu maňasů odložila na dny příští. Dnes dala k dispozici maňásky Divadla Bořivoj, z nichž některé uvidíme na sobotním představení Dvou Kaš-

parů. Seminaristé dostali za úkol si vybrat některou z loutek, dle svých sympatií, a sehrát improvizovanou legendu o postavě, kterou znázorňuje. Pro většinu z nich, to bylo vůbec poprvé, co si stoupili za paraván a měli za úkol sdělit něco prostřednictvím maňase. Na konci semináře se porovnávaly jednotlivé výstupy a Mirka Vydrová upozorňovala, na co by si měli dávat příště pozor. Základem pro hru s maňáskem je akce. Proto: cokoli, co může loutkoherec zahrát, má zahrát a rozhodně neokecávat slovem, které je v případě maňasů vždy navíc. Během hraní si seminaristé uvědomovali fyzionomii svých loutek, jejich specifika, objevovali tempo-rytmus pohybu, rytmické kontrasty v konkrétně zadaných situacích, atd. Bylo znatelné, že je baví být na obou stranách narychlo postaveného paravánu.

MaZda

Proč jste se přihlásili do tohoto semináře?

☞ Kvůli lektorce. Viděla jsem několik jejích představení a velice mě zaujala, takže jsem byla moc ráda, že byla ta možnost se přihlásit zrovna na její seminář. Zkušenost s maňáskovým divadlem mám, jsem z turnovského loutkářského souboru Na židli, kde teď hrajeme převážně maňáskové divadlo, i kvůli tomu, že nemusíme přepravovat moc věcí.

☞ Mně to přišlo z celé nabídky seminářů nejzajímavější. Loni jsem byla u Blanky Luňákové (Loutky mluví vlastním jazykem), což mě bavilo. Jinak hrají činoherní divadlo, takže jsem chtěla zkusit něco jiného.

☞ Sice mám zkušenosti s loutkami, jako jsou marionety, spodovky, muppety, ale ještě nikdy jsem nehrál s maňásky, takže proto. Chtěl bych se tady naučit přesné zákonitosti, jak s nimi správně hrát. Loni jsem byl na semináři Simona T. Ranna (Manipulace loutky a těla), což bylo taky dobré, ale ten tu letos není, tak padla volba na maňásky.

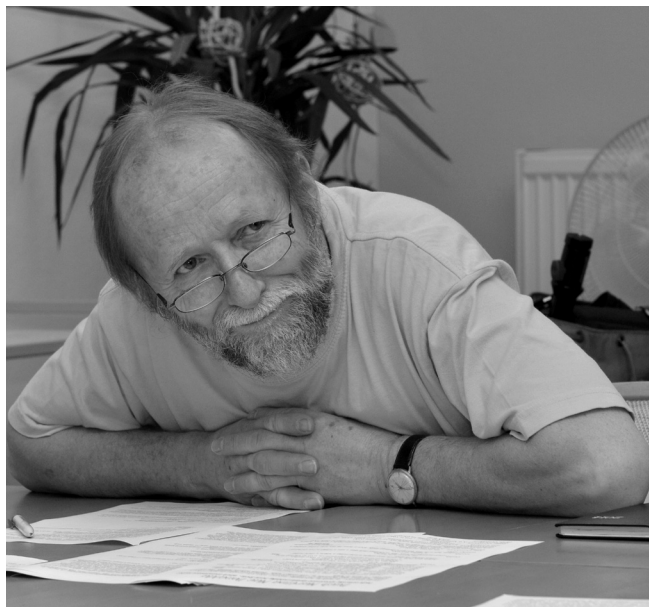
☞ Protože bych se chtěla seznámit s využitím maňaska v grotesce a rakvičkárně. Jsem opravdu ráda, že je ta možnost to poznat.

seminář O Proč?

Jako již mnoho let, i letos pomáhá Luděk Richter na svém semináři pěstovat u divadelníků závislost na kofeinu. Jen tak mimochodem s nimi při tom rozebírá různé jejich texty a učí je se nad nimi zamýšlet. Měl jsem tak příležitost být svědkem, jak byla v komorní atmosféře čtyř seminaristů a Ludka rozebírána jakási irská pohádka. Základní a všudypřítomná otázka: proč to, proč ono, proč to není jinak? A jestli to náhodou občas nemůže být „jen tak“? Ve zdánlivě jednoduché pohádce se tak rozkrývá bohatá symbolika a zapeklité logika, motivy zmoudření, životní cesty a rituálů přechodu – vždyť co jiného je ten most, „u kterého by mohl Puk toho dudáka zlehka trknout... ale ne, to už vám to režíruju!“

Mezi účastníky je i Sára, která je letos na semináři poprvé a nahlíží ho tak čerstvými očima: „Přijde mi, že jde o to, aby ostatní nahlas přemýšleli o daném díle a řekli své dojmy. To může dotyčnému pomoci, třeba mu vnuknout další nápady, další úhly pohledu na věc, což se hodí.“

pab

seminář S

Na počátku nebylo nic

Na počátku byla temnota, ticho a prázdno... Takhle začíná většina mýtů o stvoření Světa, ale i seminář S Šárky Chvalové a Petry Hynčíkové.

Vstupuji do učebny chrudimské zdravky. Místností se rozléhá ohlušující ticho. Přichází ke mně Petra a s napětím v hlase mi tiše zašeptá: „Před chvílí si přišli pro moji kolegyni a odvedli si ji...“ Stále je ticho. Za chvíli se vrací Šárka a oznamuje, že se musejí přestěhovat do sklepa, protože nebylo kam dát rodiče s dětmi. Snášíme stoly a vše potřebné do sklepní tělocvičny a fit centra. Poté co uklízečka dohraje etudu s vysavačem na téma čistý koberec, lektorky rozkládají na zem černé samety a uprostřed umisťují očistnou nádobu. Seminaristé si sedají do kruhu okolo. V očistném rituálu do ní vhazují papírky, kam si sepsali své strachy, bolesti, smůly a zmary. „Musíme opustit starý svět, abychom našli nový,“ říká a odnáší přítomnou nádobu, „až bude lepší počasí, všechno odevzdáme živlům.“

Frekventanti v kruhu uléhají a lektorky je přikrývají dekou: „Zavřete oči. Představte si, že v té tmě existujete jenom vy, nic jiného neexistuje. Jste sami a procházíte se temnotou.“ Sledují relaxující seminaristy a mám chuť se přidat. „Něco se před vámi objevuje. Blížíte se k tomu. Zkuste to vnímat všemi smysly. Odnášíte si jedno slovo.“ Frekventanti si sedají a sdělují ona slova. KRYCHLE, SVĚTLO, CHALOUPKA, KÁMEN, MÍR, STROM, SEMÍNKO, LAMPA. Některá slova se dokonce opakují. Míříme k prvopočátku. Šárka rozdává papíry, všichni kreslí.

Mezitím Petra zapaluje svíčky a v téměř spirituální atmosféře tiše pronáší: „To slovo je prvopočátek mýtu. Jakmile bude mýtus, vznikne příběh, který potom ztvárníme stínovými loutkami.“ V kruhu kolem hořících svící si všichni vyprávějí mýty o stvoření. Slyším řecké mýty, indiánské mýty, ale i africkou legendu o stvoření komárů, která (jak mi Petra později oznamuje) je v původní podobě mnohem pepřejší...

Ve chvíli, kdy seminář opouštím, se frekventanti dělí na několik skupinek podle živlů. Každá má za úkol vytvořit vlastní bytost. Sklepení zalévá hudba a napjaté soustředění seminaristů jako by bylo slyšet mezi tóny v celém prostoru a vytvářelo tajemnou atmosféru této seance, na jejímž konci dojde ke stvoření...

ToJToJ

Máme jen slovo

Rozhovor s Šárkou Chvalovou, jednou z lektorek semináře S

Co vás vedlo ke zvolení tématu semináře?

Na škole máme tuto tvůrčí dílnu již mnoho let. Od klasického stvoření světa – jak tvořil Bůh – jsme se dostali až k mýtům a legendám. Děti to velmi baví a objevují v sobě mnohem víc, než si o sobě myslí. Přišlo nám to jako pěkný nápad a protože chceme dělat stínové loutky tak si myslíme, že to na Chrudim patří.

Jakým způsobem bude probíhat práce?

Nejdeme podle Bible, ale přes mýtus, takže začínáme z nicoty. Máme jen slovo a ze slov vzniká příběh a záleží na tom, kam až jej necháme dojít. Mám připravené ukázky legend a mýtů. To, co vznikne tady, bude ale o seminaristech. Bude to jejich příběh.

Váš seminář začal rituálem. Máš nějaký rituál?

Jeden ano. Olizují si cigaretu.

Loutková kouzla

Františka Vítka a Věry Říčařové

V Muzeu loutkářských kultur připravili pro festival LCH cyklus přednášek, a tou první byl příspěvek ředitelky muzea Simony Chalupové k právě probíhající výstavě pod názvem František Vítka a Věra Říčařová: Jeden život. Výstava je průřezem celoživotní tvorbou tohoto slavného loutkářského dua, a je potěšující, že i přes překážky se podařilo vytvořit také knihu, která dokumentuje průběh jejich mnohaleté práce a jednotlivé inscenace prostřednictvím fotografií a popisů, a doplňuje je i vzpomínkami některých jejich příznivců a spolupracovníků.

foto: archiv www.divadelniny.cz

Samotná výstava je pozoruhodná a určitě doporučujeme ji navštívit (pokud jste tak ještě nečinili), protože tu můžete z bezprostřední blízkosti sledovat detaily jednotlivých loutek i scén legendárních inscenací a dokonce zhlédnout film Žabák hrdina z roku 1968. Je to vzácná chvíle, protože František Vítka a Věra Říčařová si tajemství svého know-how pečlivě střeží.

Toto setkání, kterého se zúčastnilo na dvacet účastníků (připomínáme, že tato setkání jsou součástí nabídky semináře XI!), bylo spíše osobním komentářem Simony Chalupové k setkání s legendární dvojicí svérázných loutkářů a přípravě knížky.

František Vítka (1929), scénograf, řezbář, režisér, stejně jako loutkářka Věra Říčařová (1936), spolupracují více než padesát let. Od roku 1968 jsou partneři i v osobním životě. Dalo je dohromady legendární hradecké loutkové divadlo DRAK, které Vítka pomáhal spoluzakládat, a Říčařová sem přišla jako mladá absolventka školy. Během dvaceti let, co František Vítka spolupracoval s Drakem, podílel se na skutečně le-

gendárních inscenacích jako *Malý tygr* (1964), *Pohádky z kufru* (1965), *Posvěcení v Hudlicích* (1966), *Krysařova písťala* (1970), *Johannes doktor Faust* (1971) *Enšpígl* (1974), *Don Kichot* (1976) či *Pierot a vynálezce: Mechanické divadlo* (1978) ad. A spolupracoval mj. s Josefem Kroftou na počátku slavné éry DRAKu. Neústupnost Františka Vítka a Věry Říčařové, pokud jde o nepříznusobení se pracovnímu rytmu divadelního procesu, vyústila v roce 1981 v jejich odchodu z divadla. Od té doby jsou na volné noze. Jediným představením, které od té doby vzniklo a které stále vylepšují, je *Piškanderdulá*, pozoruhodná variace na příběh Romea a Julie. Celý příběh hraje sama Věra Říčařová, zatímco František Vítka se stará o technickou stránku představení. Díky pomoci a pochopení Ondřeje Hrabu, který umělecké dvojici od 80. let pomáhá a propaguje je doma i ve světě, dodnes každoročně hrají před Vánoci několik představení *Piškanderdulá* v pražské Arše, ale zcestovali s ním i celý svět včetně hodně exotických destinací.

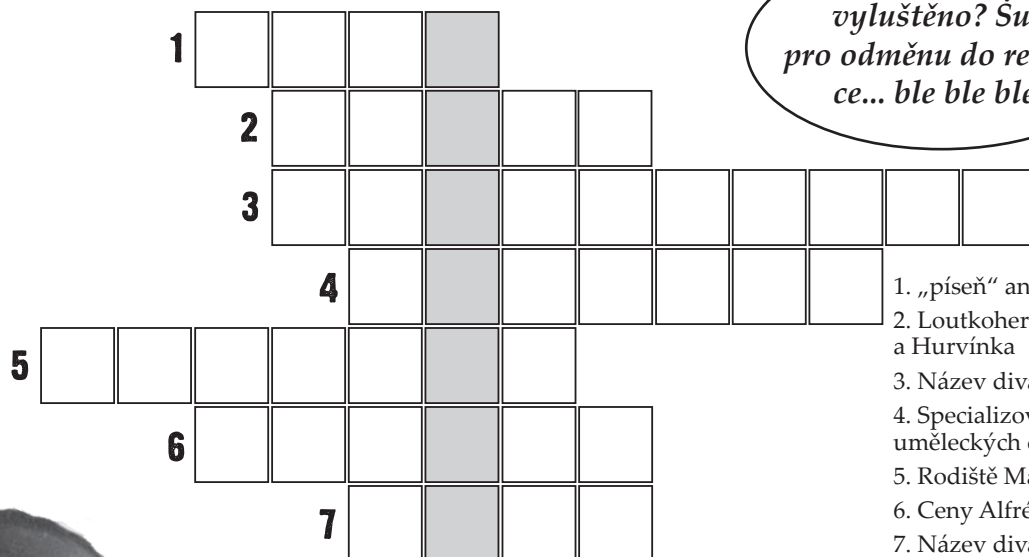
jas

Festivalová inventura

Chrudim dle Kašpárka/Kašpara

☐ Usnout při představení	☐ Koupit si další knihu od Ludka Richtera
☐ Neusnout při představení	☐ Jamovat ve Hvězdě
☐ Ochutnat zmrzlinu v Alfě	☐ Pochutnat si na obědě ve stanu
☐ Navštívit Muzeum loutkářských kultur	☐ Jeden den nespát
☐ Jít alespoň na 3 diskuse s porotou	☐ Líbat se s členem z jiného souboru
☐ Navštívit Muzeum barokních soch	☐ Popíjet na lavičkách před intrem
☐ Vyluštit křížovku ve zpravodaji	☐ Používat sociální zařízení na patře kde bydlím, byť je určeno opačnému pohlaví
☐ Projít se v městském parku	☐ Probudit se na cizím pokoji
☐ Alespoň jednou zaspát na seminář	☐ Poklonit se, když uvidím Michala Drtinu a oslovovat jej „Tatíčku“
☐ Dát si pivo v Modré hvězdě	☐ Sahrát krátké představení na schodech u divadla Karla Pippicha
☐ Pozvat člena redakce na panáka	☐ Vyrobit loutku z jakéhokoliv materiálu
☐ Vykoupat se v Chrudimce	☐ Káva a dort v cukrárně U Myšáka (nyní Královské cukrárně)
☐ Vykoupat se v Chrudimce omylem	
☐ Zpívat píseň z nějakého představení při procházce noční Chrudimí	

UTAJENKA

Máš
vylušťeno? Šup
pro odměnu do redak-
ce... ble ble ble!

1. „píseň“ anglicky
2. Loutkoherec, zakladatel Divadla Spejbla a Hurvínka
3. Název divadla v Hradci Králové
4. Specializovaný prostor pro vystavování uměleckých děl
5. Rodiště Matěje Kopeckého
6. Ceny Alfréda
7. Název divadla v Plzni

Soutěžte!

Přijďte se do redakce pochlubit, jak jste byli úspěšní v řešení našich úkolů.

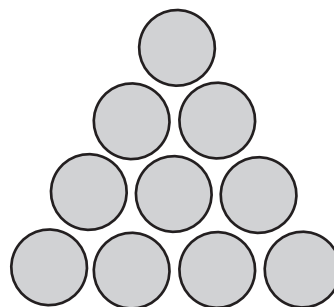
Hlídací službičky pro vaše dětičky

Pojď, děťátko...
já tě pohlídám

Jsou vaše děti unavené či divadlem nasycené, vy chcete vidět nějaké představení a řešíte, KAM S NIMI?

Žádný problém! Organizační tým Loutkářské Chrudimi myslel na všechno. A tak vězte, že v průběhu celého festivalu bude každý den od 14 hodin fungovat hlídací služba. Tři usměvavé slečny se střídají ve foyeru Pippichova divadla, a o vaše děti se skvěle postarají. Vy budete mít klid na sledování představení, a děti si v improvizované dílně pohrají nebo dokonce i leccos vyrobí. Neváhejte, i když počet dětí v tomto hlídacím koutku není omezen.

red

Na obrázku vidíte deset mincí uspořádaných do trojúhelníku směřujícího nahoru. Vaším úkolem je přemístit pouze tři mince tak, abyste udělali trojúhelník směřující dolů.

BRZY VYJDE!

Druhý díl publikace Nejstarší amatérské soubory v ČSR Ing. Jana Nováka. První díl, mapující činnost 29 souborů, které dosáhly 50 let trvání a stále jsou aktivní, se setkal s velmi příznivou odezvou odborníků a široké veřejnosti. V současné době se připravuje díl druhý, který se zaměří na další soubory, které dosáhly onoho významného jubilea.

Na vydání knížky přispěla agentura DILLA a Českomoravská rada Svazu klubů mládeže.

Zájemci se mohou přihlásit na adresu J. Pém, V lukách 2162, 269 01, Rakovník

LOUTKOCACHING

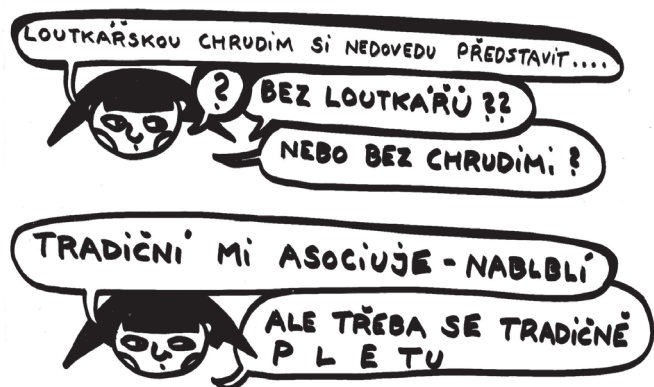
A jsou tu další nápovědy, kačeři!

Celofestivalovka

nápověda: „...abyste v noci viděli a nespadli do náhonu...“

Jednodenní keška

nápověda: „...221... ..dýchněte mi na záda a odpočíte si...“

Výzva pro ty, kteří jsou cool a vlastní chytré telefony

Žijte loutkárnou i na facebooku.

Foťte, sdílejte, lajkujte na

www.facebook.com/LoutkarskaChrudim

Nábor agentů!

Chodíte do semináře a nechcete si pro sebe nechat své zážitky? Svěřte se nám s nimi v redakci! Agenty čeká odměna!

Vítězové soutěží z minulého čísla

Zdenka J. Reš, Verča, Pepa a Tonda, Agáta a Karolína, Alena a Vašíček, Hanka Voříšková, Bohunka a Lenka, Anička z Hradce Králové, Romana a Láďa

KONCERT

za divadlem v 19 hodin

JAROMÍR 99 + A.M. ALMELA

Zpravodaj 63. Loutkářské Chrudimi

Vydává a tiskne: Chrudimská beseda

Redakce: Petra Hlubučková (pH), Magda Zicháčková (MaZda), Jana Soprová (jas), Tomáš Jereš (TojToj), Jacques Joseph (pab)

Foto: Ivo Mičkal a redakce | Grafická úprava: Petra Libová

Kontakt: t. 739 080 529, mail: mozkomolek@seznam.cz

Neprošlo jazykovou úpravou!

PROGRAM

Divadlo Karla Pippicha | 11 a 13,15 h. (A+B)

Divadelní soubor Q10, Studio divadla Drak, Hr. Králové

O velikém draku (25', 3 let) | hlavní program

Každý rytíř, ať malý nebo velký, touží po dobrodružství.

Divadlo Karla Pippicha | 18 h. (A+B)

Divadlo Drak, Hradec Králové

Poslední trik Georgese Mélièse (50', 5 let) |

inspirativní program

Inspirováno pozoruhodným životním příběhem a dílem průkopníka kinematografie George Mélièse.

Malá scéna DKP | 11, 14 (A) a 16 (B) h.

Divadlo Hvízd, Holešov

Don Šajn (40', 8 let) | hlavní program

Inspirováno tradiční hrou lidových loutkářů.

Alojsky, ZUŠ P. Ebena, Žamberk

Náš drahý oslík (15', 8 let) | hlavní program

Starý čínský příběh o jedné cestě otce, syna, dcerky Lin a jejich oslíka.

MED | 10, 14 (B) a 16 (A) h.

Bedruňka, Brno

O draku Bylinkovi (40', 5 let) | hlavní program

Pohádka o království, kde vládne královna s dcerou Nikol, která nemá žádné kamarády.

Stan za DKP | 10 a 15 h.

Studio DAMÚZA, Praha

Z tajného deníku Smolíčka Pé (40', 4 let) | doplňkový program

Svět je jako gramofonová deska a otázkou je, do jaké dráhy se jehla zarazí. Když k Jeskyňkám, tak jste Smolíček...

Muzeum barokních soch | 19 h.

Petr Vacek a Milan Hugo Forman, Praha

Kouzelná flétna (50', 10 let) | inspirativní program

Zpracování Mozartovy opery Kouzelná flétna ve stylu barokního loutkového divadla.

Muzeum Loutkářských kultur | 11 h.

Rodinné loutkové divadlo | doplňkový program

Přednáška Jaroslava Blechy o význačné kapitole českého amatérského divadla, resp. fenoménu tzv. rodinného loutkového divadla první poloviny 20. století.

Muzeum LK | 21, 21.30, 22 a 22.30 h.

Komentované prohlídky expozic | doplňkový program

Komentované prohlídky stálými expozicemi muzea a výstavou dvou významných legend českého loutkářství, Františka Vítka (*1929) a Věry Říčařové (*1936).

Prohlídka 60 min. a má kapacitu 20 osob. Rezervujte místo v recepci MLK – puppets@puppets.cz | t. 469 620 310.